

Tartalomjegyzék

Bevezetés	2
Komposztálás.....	2
Miért jó a komposzt a talajnak?	3
A komposztképződés folyamata.....	4
A komposztálás alapanyagai	5
Mit ne tegyünk a komposztálóba.....	6
A komposztálás élőlényei.....	7
A komposztálás körülményei	9
A komposztálás alaplépései.....	10
Adalékanyagok használata	12
A komposzt fajtái.....	12
Felhasználás	12
A kész komposzt alkalmazási területei	13
A komposztálás haszna.....	14
A komposzt rendellenességei és megoldásuk	14
A komposztálás 10 alapszabálya.....	16
Egyéb komposztálási lehetőségek	17
Gyakorlati tanácsok	18
További információk, elérhetőségek	20
Komposztálási napló.....	21

Bevezetés

A Nagykunsági Környezetvédelmi Kft. az Új Magyarország Fejlesztési Terv keretén belül benyújtott KEOP 6.2.0/A „**Házi komposztálást népszerűsítő mintaprojekt Karcagon**” című pályázata támogatást nyert. Karcag város lakosságának egy részénél, a pályázat keretén belül 250 db 400 literes Kompolyt típusú komposztáló edény kerül elhelyezésre.

Ön a pályázathoz és a komposztáló edény használatához kapcsolódó komposztálási útmutatót, illetve a komposztálási naplót tartja a kezében. Reméljük, hogy az útmutatónkkal hatékonyan tudjuk segíteni a komposztálási tevékenységét!

Komposztálás

A Földet az utóbbi években igen sok súlyos csapás érte: a hulladéklerakók zsúfolásig megteltek, az esőerdők napról napra csökkennek, a levegő szennyezett, a környezetet vegyszerek mérgezik, az ózonréteg pedig kezd eltűnni. A felsoroltak nagy része életvitelünkéből fakad. Ha globális vagy nemzeti szinten akarunk változásokat elérni, nehéz helyzetbe kerülünk: hogyan kezdjük hozzá? A komposztálás lehetőséget ad arra, hogy valamit tegyünk a Föld azon kis darabjáért, amellyel nap mint nap találkozunk: saját kertünkért.

A házi komposztálás minden bizonnyal a leghatékonyabb módja annak, hogy személyesen is tegyen valamit a bolygóért: ritkábban kell majd a hulladékot ürítenie (s melleleg pont a legkellemetlenebb szagú részekről lesz mentes), nem kell többet az egészségtelen és környezetszennyező avarégetéssel foglalkoznia, gyorsabban és egészségesebben fejlődnek majd növényei, hiszen nem lesz többé szüksége a környezetre káros vegyszerekre, mint például a műtrágya és a rovarirtók. A komposztot és a levélhumuszt virágföldhöz is használhatja majd, így nem kell a rohamosan fogyó mocsarak tőzegéhez fordulni segítségért. A kert flórája és faunája - fák, lepkék, giliszták és társaik - pedig hálásak lesznek a komposztálással elért eredményeiért.

Sokan nem tudnak mit kezdeni a lenyírt fűvel, lemetszett növényrészekkel, lehullott ágakkal, konyhai hulladékkal, az ősszel kertből kikerülő elszáradt növénymaradványokkal. Pedig ezekből az anyagokból nagyon jó szerves trágya készíthető néhány hónap alatt. De mi is az a komposztálás? Hogyan játszódik le és mi lesz a végterméke? Mire használható fel? Még számos kérdést tehetünk fel, de lássuk ezekre a kérdésekre a választ.

A komposztálás olyan **eljárás**, amikor a háztartásban keletkező szerves hulladékokból különböző lebomlási folyamatok során olyan szerves anyag keletkezik, amelyeket a talajba visszajuttathatunk. Ez az anyag pozitívan befolyásolja a talaj termőképességét, megfelelő tápanyag utánpótlást nyújt a növények számára. Illetve egy másik fontos célja, hogy a háztartásokban keletkező hulladékmennyiség lényegesen csökkenthető, így egyben a lerakással ártalmatlanított hulladékok mennyiségi csökkentését is jelenti.

Miért jó a komposzt a talajnak?

- ☼ a komposztban lévő humuszanyagokban a tápanyagok olyan formában vannak jelen, hogy a növények könnyen fel tudják venni
- ☼ javul a talaj szerkezete, ami segíti a levegőzését
- ☼ sötét színe segíti a talaj felmelegedését
- ☼ a komposzt jelentős vízmegkötő képessége következtében javul a talaj vízháztartása
- ☼ fokozódik a talaj biológiai aktivitása
- ☼ a komposztban található hormonhatású anyagok serkentik a növény növekedését
- ☼ nagyobb lesz a növények ellenálló képessége a kórokozókkal, növényi kártevőkkel, faggyal és aszályal szemben
- ☼ tápanyag visszapótlásra, trágyázásra szintén kiválóan alkalmas
- ☼ lassú a tápanyag feltáródás, kicsi a kimosódás veszélye
- ☼ a talaj tápanyag tároló képessége növekszik

- ☼ nem kell elégetni a feleslegessé vált ágakat, nyesedéket, ezáltal a levegőt sem szennyezzük
- ☼ a komposztálás során a szemünk előtt zajlik a természet önfenntartó körforgása, amelynek mi aktív részesei vagyunk.

A komposztképződés folyamata

A természetes humuszképződéshez hasonlóan a komposztálás során is a szerves anyag lebontása és ezzel párhuzamosan a humuszanyagok szintetizációja játszódik le. A bontást megfelelő körülmények (oxigén, víz, hőmérséklet, C/N) biztosítása mellett a talajlakó baktériumok végzik.

A komposztálóban lejátszódó korhadási folyamatok időbeli lefolyásukat tekintve négy fázisra bonthatók:

1. A kezdeti fázisban megindul a könnyen lebomló anyagok feltáródása, ez már az edényben megfigyelhető. Ez egy rövid hőtermelő fázis, ilyenkor a hőmérséklet általában 40 °C-ig is emelkedhet.
2. A második fázis további hőmérsékletemelkedéssel jár, 50 °C körüli hőmérsékleten a gombák és sugárgombák, 65 °C körül a spórák baktériumok végzik a bontást. Itt a nehezebben bomló anyagok, így a cellulóz bontása is megkezdődik. Ennek a fázisnak az időtartama kb. egy hét.
3. A harmadik fázis az átalakulás fázisa, ahol a hőmérséklet ismét 45 °C körüli. Itt a könnyen bomló szénhidrátok és proteinek mellett a nehezebben bomló cellulóz és a növényekben lévő lignin bontása is megtörténik. Ekkor alakulnak ki a humuszszerű anyagok. Ez a folyamat viszonylag gyorsan, néhány hét alatt lezajlik.

4. Az érés fázisa, mely lehüléssel, a hőmérséklet csökkenésével jár együtt. A komposztáló benépesül talajlakó élőlényekkel (atkák, hangyák, férgek, ugróvillások), amelyek részt vesznek a szerves maradványok fizikai szétDarabolásában. Ez a fázis néhány hónapot igényel.

Összefoglalva

A mikroorganizmusok aktivitása és a szerves anyag változásai	Hőmérséklet-változás	A folyamatok
1. Bevezető szakasz	Felmelegedés	Reakciók indulása
2. Lebomlási szakasz	Hő szakasz	Lebomlási folyamatok
3. Átalakulási szakasz	Lehülés	Felépülési folyamatok
4. Érés szakasz	Hőmérséklet környezetfüggő	Humuszképzés, szintézis

A komposztálás alapanyagai

A konyhából és a háztartásból: Zöldség-gyümölcs maradványok, káposzta- és salátalevél, krumpli-, gyümölcs- és uborkahéj, kávé és teazacc, tojáshéj, hervadt virág, szobanövények elszáradt részei, fahamu (max 2-3 kg/m³), növényevő kisállatok ürüléke az alommal együtt, faforgács, toll, szőr, natúr, festetlen papír (pl.: tojástartó), festetlen gyapjú, pamut vagy lenvászón stb.

A kertből: Levágott fű, gyomok (virágzás előtt), lomb, tűlevél, szalma, ágak, gallyak, elszáradt virágok, palánták, lehullott gyümölcsök stb. Az örökzöldek bizonyos fajtáinak friss lombjában a lebontó baktériumokat károsító anyagok vannak, az ilyen lombot szárítva használjuk fel.

Mit ne tegyünk a komposztálóba:

Festék-, lakk-, olaj és zsírmaradék, szintetikus, illetve nem lebomló anyagok: műanyag, üveg, cserép, fémek, porszívó gyűjtőzacskó, alufólia, építkezési törmelék, selyempapír, színes, lakozott újságpapír, lejárt szavatosságú gyógyszer, fertőzött, beteg növények, növényi részek, húsevő állatok alma- fertőzés miatt, ételmaradék, hús, csont (bár ezek lebomlanak, ne kerüljenek komposztálóba a rágcsálók és a fertőzést terjesztő legyek miatt)

A déligyümölcsök héját, mivel ezeket rothadásgátló anyagokkal kezelik, a komposztba nem javasoljuk.

A komposztálás élőlényei

baktériumok	a talaj aggregátok képzésében vesznek részt, felvehetőbb állapotba hozzák a tápanyagokat, helyben tartják a nitrogént, segítenek a káros anyagok közömbösítésében
actinomycetes	a sugárgombák speciális csoportja, melyek főleg érett komposztban vannak jelen, számos növénybetegség ellen védenek, a kész komposzt jellegzetes illatát is ezek adják
termofil	baktériumok a felmelegedő komposzt halom legaktívabb baktériumai
giliszták	részben a megfelelő szellőzést biztosítják, részben a szervesanyagok átalakítása révén felvehetővé teszik a tápanyagokat
gombák	dekomposztálnak, a talajban ezek végzik el a szerves kötésben levő tápanyagok felvehetővé tételét
talajlakó ízeltlábúak	gombákkal táplálkoznak, ezzel felvehető nitrogént szabadítanak fel a növények számára, részt vesznek a talaj víztartó kapacitásának kialakításában
fonálférges (nematódák)	legtöbb fajuk számunkra hasznos, baktériumon és gombán élnek, ezzel a nitrogén felszabadításban vesznek részt, káros fajaik a gazdag komposzttal kevert talajban a hasznos fajok hatására visszaszorulnak

A komposztálás élőlényei számára fontos, hogy bizonyos körülményeket biztosítsunk, így pl. az alapanyagok összeállításánál a megfelelő szén/nitrogén arány (25-30:1. Tehát mintegy 30-szor annyi széntartalomra van szükségünk, mint a nitrogéntartalomra. Fontos, hogy a komposzthalmunkat úgy rétegezzük és vegyítsük, hogy ez a fenti arány lehetőség szerint folyamatosan fennálljon. Ha túl sok a szén, a folyamat csak nagyon lassan indul be. Ha túl sok a nitrogén, akkor a felesleges nitrogén ammónia formájában jut a levegőbe. Minél öregebb, fásabb egy anyag, annál több szenet, minél frissebb, lédúsabb, zöldebb, annál több nitrogént tartalmaz. Az anyagok szén/nitrogén tartalmát az alábbi táblázat mutatja be:

Nyersanyag	C/N arány
fakéreg	120 : 1
fűrészpor	500 : 1
papír, karton	350 : 1
konyhai hulladék	15 : 1
kerti hulladék	40 : 1
lomb	50 : 1
vágott fű	20 : 1

A mikroorganizmusoknak megfelelő mennyiségű vízre van szükségük a komposztálás során. A kedvező nedvességtartalom: 40-60%. Ha vízhiány lép fel, a spórás mikroorganizmusok eltűnnek (ilyenkor a komposzt szétesik a kezünkben), ha viszont túl magas a nedvességtartalom, rothadási folyamat indul meg (ilyenkor összenyomva víz folyik ki a komposztból).

Az élőlények életfeltételének biztosításához szükséges a levegő. Ha a nyersanyag levegőtlené válik (összeáll), elszaporodnak benne az oxigénmentes (anaerob) környezetet igénylő baktériumok, és a komposzt rothadni kezd. Ezért az anyagnak lazának kell lennie, és annyi fanyesedéket kell tartalmaznia, hogy az edényben a levegőáramlás biztosítva legyen esetenként át kell forgatni, vagy az edény fedelét kinyitni szükséges.

A komposztálás körülményei

Megfelelő nedvesség tartalom:

A komposztálás során fontos, hogy a megfelelő nedvességtartalom legyen az edényben. Ha túl nedves a halom, akkor rothadásnak indul, ami kedvezőtlen. Ha pedig száraz, akkor nem működnek a lebomlási folyamatok, nem élnek meg benne a porhanyósodást elősegítő talajlakók, giliszták. → **A megfelelő nedvesség érdekében időnként ajánlatos locsolni.**

Árnyékos hely:

A komposztálást megfelelően kiválasztott telekrészen végezzük. Lehetőleg árnyékos helyet keressünk, ahol a tűző nap nem szárítja ki a felhalmozott anyagot. → **Legyen jól hozzáférhető, kezelhető.**

Levegőztetés:

A komposztálás megfelelő folyamatának feltételei a jó oxigénellátás és a megfelelő nedvességtartalom. → **Ennek érdekében időnként a komposztáló edény tetejét ki kell nyitni, a levegőzés segítésére.**

Keverés:

Ez a lépés azért fontos, mert a már előrehaladott bomlású rétegek mintegy „beoltják” a még nyers alapanyagot.

A Kompolyt típusú edényeknél a keverés nehezen kivitelezhető. Itt inkább a föld hozzáadásával, illetve a szélek tömörítésével segíthetjük elő a folyamatot.

Komposztálni egész évben lehet, mert alapanyag a vegetációs időn kívül is képződik a konyhánkban.

A komposztálás alaplépései

1. Gyűjtés

Konyhai zöldhulladékok gyűjtéséhez használható nyitható fedelű KOMPOLYT komposztáló edény. Komposztálásra alkalmas még a fából készített komposztkeret, vagy jól használható a kettő kombinációja. Jelen pályázat során KOMPOLYT típusú edények kerülnek a lakossághoz.

2. Aprítás

A gyorsabb lebomlás érdekében ajánlatos a komposztálóba kerülő anyagokat 5 cm-nél kisebb darabokra aprítani.

A Kft. a pályázat keretén belül megvásárol egy aprító gépet, melyet a rendszeresen és szakszerűen komposztálók, használók rendelkezésére bocsát.

További lehetőség, hogy Karcagon lehet kölcsönözni a háztartásokban használható kisteljesítményű aprító gépet. (Kisgép Centrum)

3. A komposztáló feltöltése

A komposztáló aljára tegyünk valamilyen durva anyagot, pl. faaprítékot, hogy a levegőzést az edény alján lévő furatokkal együtt alulról biztosítsuk. Erre rétegezzük a konyhából és a kertből kikerülő különböző fajtájú szerves hulladékokat. Zöldebb, nedvesebb, nitrogénben gazdagabb hulladéokra fásabb, szárazabb, tehát szénben gazdagabb anyagokat rétegezzünk. A rétegek közé adhatunk adalékanyagokat (földet, kőzetlisztet, agyagőrlemény, mész, zeolit esetleg műtrágya), melyek javítják a komposzt minőségét, továbbá megkötik a helytelen kezelés miatt keletkező kellemetlen szagú gázokat is. Gipszet használhatunk szikes talajoknál, mert semlegesítik a lúgosságot. A komposztálásnál nem szükséges különleges serkentő anyag, mivel földdel, illetve nem teljesen érett komposzttal beindíthatjuk a folyamatot.

4. Keverés

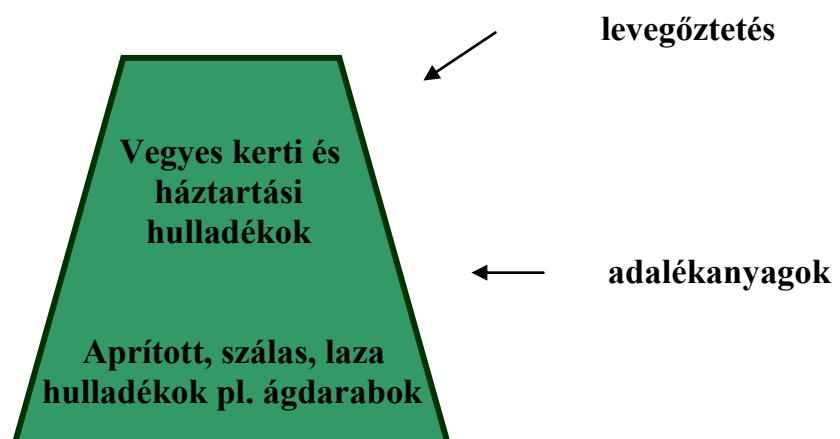
A klasszikus komposztkészítésnél fontos a keverés és az átrakás! A bomlási folyamat első szakaszának végén (5-6. hét) keverjük jól össze a komposztunkat. A minél jobb minőségű komposzt érdekében, a keverést 6-8 hetente ismételjük meg. A keverés alkalmával marokpróbával tudjuk ellenőrizni, és szükség esetén beállítani a nedvességtartalmat.

A keverés gyakorisága változtatható, ha a porozitás növelő anyagokat előnyben részesítjük.

A Kompolyt típusú edényben végzett komposztálás a kialakításának köszönhetően keverést alig igényel.

A komposzt típustól és módszertől függően 0,5-1,5 év alatt érik meg. Az érett komposzt barna színű, földszagú, könnyen morzsolódó. A keletkezett komposztot felhasználhatjuk a kertben talajjavításhoz, balkonládába vagy virágcserepbe, növények átültetéséhez.

A komposztálandó anyagok rétegezése:

Adalékanyagok használata:

A nyersanyagok összekeverésekor különböző adalékanyagok adhatók, amelyek befolyásolják a korhadás menetét, javíthatják a komposzt minőségét, biztonságosabb érést biztosíthatnak. Ezek használatával javulhat a komposzt ásványi anyag tartalma, az érés során csökkenthető a tápanyagveszteség. Adalékanyagok lehetnek:

- ☼ agyagőrlemények
- ☼ kőzetlisztek
- ☼ mész
- ☼ műtrágya (korlátozott mennyiségben)

Komposzt fajtái

- ☼ **friss komposzt:** a lebontás folyamata még nem fejeződött be, fertőzőképessége nincs, az érlelési idő: kb. 4-6 hét
- ☼ **kész komposzt:** a lebontás folyamata befejeződött, fertőzőképessége nincs, az érlelési idő 5-7 hónap
- ☼ **speciális komposzt** (különböző érettségű komposztok különleges adalékanyagokkal)

Felhasználás

A **friss** 4-6 hónapos komposzt lassan hat, és csak a talaj felszínén használható, pl.: bogyósok, fák, cserjék, veteményesek őszi betakarására. Pázsit, valamint földkeverék számára alkalmatlan.

Az **érett** 8-12 hónapos komposzt lassan hat, kiváló talajjavító tulajdonságokkal rendelkezik, földdel egyenletesen összekeverve fontos alapanyaga a cserepes- és balkonnövények, valamint a veteményesek földjének. Rostálás után valamennyi növénykultúránál alkalmazható.

A kész komposzt alkalmazási területei:

Alkalmazási terület	Használható	Mennyit, hogyan
zöldségeskertben	humuszellátás	3-5 kg/m ² minden második évben a felszínen bedolgozva
tápanyagigényes zöldségeknél (paradicsom, uborka, káposzta)	humuszellátás	4-6 kg/m ²
közepes tápanyagigényű zöldségeknél (spenót, saláta, répa, hagyma)	humuszellátás	2-4 kg/m ² (friss komposzt nem jó)
kisebb tápanyagigényű zöldségeknél (bab, borsó)	humuszellátás	1-2 kg/m ²
előző három növénycsoportnál	trágyázás, talajjavítás	friss komposzt nem jó, évente felszínen bedolgozva
díszkertnél	trágyázás	2-4 kg/m ² évente, felszínen bedolgozva
fák esetében	trágyázás	1 cm magasan a fa köré, évente
bogyós gyümölcsöknél	humuszellátás	3-5 kg/m ² évente a felszínen bedolgozva
fák ültetésekor	egyszeri alkalommal	2-8 kg/m ² arány: három rész talaj, egy rész komposzt
gyeprnél	trágyázás, talajjavítás	2-3 kg/m ² (csak finomra szitált részek alkalmazhatóak) minden második évben; finoman elosztatva

A komposztálás haszna

A figyelmes, kitartó munkánk és a természet hatékony közreműködésének eredménye nem más, mint egy másodnyersanyagokból előállított kiváló tápanyag, komposzt.

A szelektív hulladékgyűjtéssel, a konyhai, háztartási, kerti hulladék elkülönítésével csökkentjük a kommunális hulladék mennyiségét, ezáltal mérsékeljük a hulladéklerakó terhelését. Környezettudatos magatartásunkkal példát mutatunk gyermekeinknek, környezetünknek.

A komposzt rendellenességei és megoldásuk

Helyes komposztálás nem jár kellemetlen szaghatással. A jó komposzt színe sötétbarnás, jól morzsolható, kissé nyirkos. Nem tapad össze, de nem is porzik. Megfelelő állapotú, érett komposzt 8-12 hónap eredménye.

Azonban rendellenességek is előfordulhatnak, az alábbiakban felsorolunk néhányat és ezek kezelését:

A komposzt állapota:	Ennek oka:	Mit tehetünk:
Túl száraz: korhadás leáll szürke gombásodás látható	A száraz idő vagy a saját felmelegedés miatt sok víz párologott el, leállt a mikroorganizmusok tevékenysége is.	Forgassuk át, locsoljuk meg, esetleg érdemes friss nedves, lédús anyagot hozzákeverni.
Túl nedves: kellemetlen rothadó szag oxigénhiány barnás-fekete szín	Kevés a szerkezet stabil anyag (fás szárú) vagy túl sok a szerkezet nélküli anyag (fűnyesedék, konyhai hulladék). Nagy esőzés esetén túl sok a nedvesség.	Rakjuk át, adjunk, keverjünk hozzá száraz anyagot (fanyesedéket, szalmát, száraz levelet), száraz komposztot.

<p>A korhadás elhúzódik: az anyag száraz az ászkák fészekszerűen jelennek meg</p>	<p>A komposztban túl sok a fás anyag aránya.</p>	<p>Ha nagyobb darabos fás részek vannak benne, azokat össze kell aprítani. Rakjuk át, adjunk, keverjük hozzá konyhai hulladékot, fűnyesedéket.</p>
<p>Rothadó szag: oxigénhiány túl nedves, ragadós</p>	<p>Túl sok a fás szerkezet nélküli anyag (fűnyesedék, konyhai hulladék).</p>	<p>Rakjuk át, és jól lazítsuk fel. Adjunk, keverjük hozzá száraz anyagot.</p>
<p>Muslicák megjelenése</p>	<p>Nedves, friss cukortartalmú hulladék (rothadó gyümölcs) van a komposztba, komposzton</p>	<p>Levegőztetésre van szükség, az ilyen típusú hulladékot keverjük bele a komposztba, esetleg kerti földdel vékonyan takarjuk be.</p>

Fontos! A komposztot rendszeresen ellenőrizni kell!

A komposztálás 10 alapszabálya

- 1.** A komposztálandó anyagokat ne földbe ásott gödörbe gyűjtsük, hiszen akkor nem szellőzik kellően át. Levegő nélkül a komposztból rothadó domb lesz.
- 2.** A komposztáló edény csonka kúp kialakítása és az alsó alaplapp perforált része biztosítja az oxigén cirkulációját, a szükséges nedvesség-tartalmat és a szellőztetést. Az aerob (oxigént igénylő) lebomlási folyamat alatt alulról az edény alján kialakított furatokon keresztül bejutnak a földlakó élőlények (pl. giliszták), oldalról átjárja a levegő, felül pedig könnyedén utántölthetjük.
- 3.** A komposztálandó anyagokat érdemes rétegesen elrendezni. A metszésből származó nagyobb gallyakat rakjuk legalulra, erre következzen az egyre finomabb fűnyesedék. Tömöríteni nem szabad. A magvaikkal később kárt okozó gyomnövényeket célszerű a halomban középre besorolni, mert ott magasabb a hőmérséklet és tökéletesebb a korhadás.
- 4.** A rovarokat és egyéb nemkívánatos állatokat csalogató anyagokat a komposztálás után nyomban fedjük be földdel. Ha erre nincs mód, inkább mondjunk le a hasznosításukról.
- 5.** A korhadás elősegítésére néha adhatunk a komposzthoz egy lapát kerti földet, kőport, vagy már korábban érett komposztot, amely gyorsíthatja az érési folyamatot.
- 6.** A komposztnak és a benne élő parányi lényeknek nedvességre van szükségük. Célszerű ezért árnyékos helyet választani, és ha nyáron mégis kiszáradna a komposzt, akkor egy kanna vízzel újra átnedvesíteni.
- 7.** A túlzottan nedves komposzt sem ideális, ugyanis a hézagokat kitöltő víz gátolja a szellőzést, így rothadási folyamat indulhat be a halom belsejében. Az állandóan nedves környezetet a giliszták sem kedvelik.

8. A feltöltött komposzthalmot fedjük be az ősszel összegereblyézett avarral, valamint a komposztláda fedelét zárjuk le. A jól szigetelő növénytakaró elősegíti a komposzt bemelegedését, megakadályozza a kiszáradását és csökkenti a heves záporok alkalmával tapasztalható tápanyag-kimosódást.

9. A komposzt egy teljes évig érik. Ha gondosan rétegeztük egymásra alkotóelemeit, nem lesz más dolgunk, mint várni a minél alaposabb korhadást. Egy év elteltével, egy durva rostával válasszuk el a morzsás szerkezetű humuszos komposztot az épen maradt növényrészekről, és dolgozzuk be a kerti ágyások felső pár cm-es rétegébe.

10. Ha valaki szorgalmasan és odafigyelve végzi a komposztálást, súlyos, helyrehozhatatlan hibát nem tud elkövetni a tevékenység során, legfeljebb egy kicsit több időt fog igénybe venni az érési folyamat. Kérje segítségünket, és a kitartó munkának meg lesz az eredménye!

Egyéb komposztálási lehetőség

Az általunk átadott edényen kívül egyéb egyszerű lehetőségek is nyílnak a szakszerű komposztálás végzéséhez (pl. komposztkeret). Abban az esetben, ha Önnek, vagy szomszédjának, ismerősének a pályázat keretén belül nem sikerült edényhez jutnia, akkor lehetősége van komposztládát, vagy komposztáló keretet készíteni. Ezzel kapcsolatos további információkért keressék fel irodánkat, ahol készséggel állunk rendelkezésükre!

Gyakorlati tanácsok

Néhány bevált hasznos tanács az edény helyes használatához:

1. Elhelyezés: mindig árnyékos helyre, közvetlenül a talajjal érintkezve, (különbön a giliszták nem tudnak bejutni,) lakóépülettől kissé távolabb.
2. Csak azok az anyagok kerüljenek az edénybe, amelyek alkalmasak komposztálásra.
3. Mindig olyan méretűre kell aprítani (anyagtól függően, hogy az adott időben képes legyen lebomlani (pl. tojáshéj összemorzsolása apróra stb.).
4. Gyomnövényeket csak a mag beérés előtt szabad beletenni, különben a kész komposzttal újrafertőzzük a trágyázott területet.
5. A papír is kiválóan használható, de csak az, amely nem tartalmaz festékanyagot.
6. A folyamatos nedvesség utánpótlás nagyon fontos, tehát hetente 8-10 liter víz bevitele ajánlott. Ezt nyári záporoknál a természet is elvégzi ha kinyitjuk a fedelet, csak ügyelni kell, nehogy a fontos tápanyagok kimosódjanak. Ha van módunk esővizet gyűjteni sokkal hasznosabb, mint a csapvíz, télen néhány lapát hó is megteszi.
7. A helyes C/N arány fenntartása érdekében használhatunk a házkörül megtalálható csalánból zölden, vagy megszáritva és beáztatva, ennek levével belocsolhatjuk a komposztot.
8. A közhiedelemmel ellentétben komposztálható a diólevél is, de csak megfelelő arányban szabad az edénybe beletenni, az összes mennyiség 10-15%-a lehet.

9. Sosem szabad száraz levelet csak önmagában komposztálni, mert az akármilyen öntözés és egyéb praktikák alkalmazása esetén sem fog komposzttá alakulni.
10. A folyamat természetesen egyfajta „illattal” jár, mint minden szerves anyag bomlása, de ez nem lehet kellemetlen. Ha mégis az lenne próbálkozzunk adalékanyagok hozzáadásával, amely segíthet a helyes irányba terelni a folyamatot (zeolit).
11. Az edény széleiben levő anyagot időnként ajánlatos tömöríteni, mert az laza marad, a közepén viszont keményen összetömörödik.
12. Egy háztartásban, ha lehetséges az edény, és a keret kombinációja a legcélszerűbb, annak érdekében, hogy a konyhai és a házkörül keletkezett komposztálható hulladékok folyamatosan elhelyezhetőek legyenek.

A komposztálás legjobban a gyakorlatban sajátítható el. Ezért ha az első alkalommal nem az jön ki az edény alsó részén, amit vártunk nem szabad csüggedni, értékelve az eddigieket, tanulva az elkövetett hibákból, a következő már biztosan sikeres lesz.

Több éves gyakorlati tapasztalat alapján biztosan állítható, hogy a jól működő házi komposztálás eredményeként kimutathatóan csökken a hulladéklerakóba szállított hulladékmennyiség, amely komposztálás után a kiskertekben hasznos tápanyagként jelenik meg.

Munkájukhoz sok sikert, jó komposztálást kívánunk!

További információk, elérhetőségek

A Nagykunsági Környezetvédelmi Kft. a komposztálással kapcsolatos gyakorlati **oktatófilmet** fog készíteni, melyet a karcagi televízióban lehet megtekinteni. A filmet DVD formájában a Kft. irodájából is ki lehet majd kölcsönözni.

A pályázathoz kapcsolódik egy **komposztmester** foglalkoztatása is, aki gyakorlati tanácsokkal tud segíteni a tevékenységgel kapcsolatosan. Bátran kérjenek tanácsot, a komposztmester segít!

A településen komposztálással és fenntartható fejlődéssel kapcsolatos **rendezvények** kerülnek megrendezésre, melyek pontos időpontjáról tájékoztatni fogunk mindenkit. Kérjük, hogy a programokon minél nagyobb számban vegyenek részt, ezzel is népszerűsítve a környezettudatos gondolkodást!

A Nagykunsági Környezetvédelmi Kft. a meghatározott időpontokban **tanácsadást** biztosít az alábbiak szerint:

- telefonon: hétfő, szerda, csütörtök: 7-15³⁰-ig az 503-318-as telefonszámon,
- személyesen: ügyfélszolgálati irodánkban: hétfő, szerda, csütörtök: 7-15³⁰-ig,
- interneten: www.nkkft.hu internetes honlapon
- e-mailben: info@nkkft.hu e-mail címen

Nagykunsági Környezetvédelmi Kft.

5300 Karcag, Villamos utca 109/2.

Tel: 59/503-317

e-mail: info@nkkft.hu

www.nkkft.hu

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Regionális Fejlesztési Alap társfinanszírozásával valósult meg.

„Komposztáljon velünk!”

Komposztálási napló

A pályázathoz kapcsolódóan fontos, hogy a komposztált mennyiségeket is nyilván lehessen tartani, ezért az útmutató mellékletéül egy komposztálási naplót is elkészítettünk. A mennyiségeket becsléssel kell megállapítani. A komposztálási naplót havi rendszerességgel kell vezetni, és az adott év naplójából a **„Beküldendő példányt”** az útmutatóról levágva, **minden év január 15-ig** a tulajdonos címére **Nagykunsági Környezetvédelmi Kft. 5300 Karcag, Villamos utca 109/2.** vissza kell juttatni! A mennyiségek ellenőrizhetősége érdekében kérjük a **„Bérlő példányát”** is szíveskedjenek kitölteni és megtartani.

Komposztálási napló 2010.*Beküldendő példány*

Név:.....

Cím:.....

Dátum	Komposztálóban elhelyezett hulladék mennyisége (kg)	Komposztálással kapcsolatos megjegyzések (pl.: keverés időpontja, stb.)
2010. május		
2010. június		
2010. július		
2010. augusztus		
2010. szeptember		
2010. október		
2010. november		
2010. december		
Összesen:		

Komposztálási napló 2010.

Bérlő példánya

Név:.....

Cím:.....

Dátum	Komposztálóban elhelyezett hulladék mennyisége (kg)	Komposztálással kapcsolatos megjegyzések (pl.: keverés időpontja, stb.)
2010. május		
2010. június		
2010. július		
2010. augusztus		
2010. szeptember		
2010. október		
2010. november		
2010. december		
Összesen:		

Komposztálási napló 2011.*Beküldendő példány*

Név:.....

Cím:.....

Dátum	Komposztálóban elhelyezett hulladék mennyisége (kg)	Komposztálással kapcsolatos megjegyzések (pl.: keverés időpontja, stb.)
2011. január		
2011. február		
2011. március		
2011. április		
2011. május		
2011. június		
2011. július		
2011. augusztus		
2011. szeptember		
2011. október		
2011. november		
2011. december		
Összesen:		

Komposztálási napló 2011.

Bérlő példánya

Név:.....

Cím:.....

Dátum	Komposztálóban elhelyezett hulladék mennyisége (kg)	Komposztálással kapcsolatos megjegyzések (pl.: keverés időpontja, stb.)
2011. január		
2011. február		
2011. március		
2011. április		
2011. május		
2011. június		
2011. július		
2011. augusztus		
2011. szeptember		
2011. október		
2011. november		
2011. december		
Összesen:		

Komposztálási napló 2012.*Beküldendő példány*

Név:.....

Cím:.....

Dátum	Komposztálóban elhelyezett hulladék mennyisége (kg)	Komposztálással kapcsolatos megjegyzések (pl.: keverés időpontja, stb.)
2012. január		
2012. február		
2012. március		
2012. április		
2012. május		
2012. június		
2012. július		
2012. augusztus		
2012. szeptember		
2012. október		
2012. november		
2012. december		
Összesen:		

Komposztálási napló 2012.*Bérlő példánya*

Név:.....

Cím:.....

Dátum	Komposztálóban elhelyezett hulladék mennyisége (kg)	Komposztálással kapcsolatos megjegyzések (pl.: keverés időpontja, stb.)
2012. január		
2012. február		
2012. március		
2012. április		
2012. május		
2012. június		
2012. július		
2012. augusztus		
2012. szeptember		
2012. október		
2012. november		
2012. december		
Összesen:		

Komposztálási napló 2013.*Beküldendő példány*

Név:.....

Cím:.....

Dátum	Komposztálóban elhelyezett hulladék mennyisége (kg)	Komposztálással kapcsolatos megjegyzések (pl.: keverés időpontja, stb.)
2013. január		
2013. február		
2013. március		
2013. április		
2013. május		
2013. június		
2013. július		
2013. augusztus		
2013. szeptember		
2013. október		
2013. november		
2013. december		
Összesen:		

Komposztálási napló 2013.*Bérlő példánya*

Név:.....

Cím:.....

Dátum	Komposztálóban elhelyezett hulladék mennyisége (kg)	Komposztálással kapcsolatos megjegyzések (pl.: keverés időpontja, stb.)
2013. január		
2013. február		
2013. március		
2013. április		
2013. május		
2013. június		
2013. július		
2013. augusztus		
2013. szeptember		
2013. október		
2013. november		
2013. december		
Összesen:		

Komposztálási napló 2014.*Beküldendő példány*

Név:.....

Cím:.....

Dátum	Komposztálóban elhelyezett hulladék mennyisége (kg)	Komposztálással kapcsolatos megjegyzések (pl.: keverés időpontja, stb.)
2014. január		
2014. február		
2014. március		
2014. április		
2014. május		
2014. június		
2014. július		
2014. augusztus		
2014. szeptember		
2014. október		
2014. november		
2014. december		
Összesen:		

Komposztálási napló 2014.*Bérlő példánya*

Név:.....

Cím:.....

Dátum	Komposztálóban elhelyezett hulladék mennyisége (kg)	Komposztálással kapcsolatos megjegyzések (pl.: keverés időpontja, stb.)
2014. január		
2014. február		
2014. március		
2014. április		
2014. május		
2014. június		
2014. július		
2014. augusztus		
2014. szeptember		
2014. október		
2014. november		
2014. december		
Összesen:		

Komposztálási napló 2015.*Beküldendő példány*

Név:.....

Cím:.....

Dátum	Komposztálóban elhelyezett hulladék mennyisége (kg)	Komposztálással kapcsolatos megjegyzések (pl.: keverés időpontja, stb.)
2015. január		
2015. február		
2015. március		
2015. április		
2015. május		
2015. június		
2015. július		
2015. augusztus		
2015. szeptember		
2015. október		
2015. november		
2015. december		
Összesen:		

Komposztálási napló 2015.

Bérlő példánya

Név:.....

Cím:.....

Dátum	Komposztálóban elhelyezett hulladék mennyisége (kg)	Komposztálással kapcsolatos megjegyzések (pl.: keverés időpontja, stb.)
2015. január		
2015. február		
2015. március		
2015. április		
2015. május		
2015. június		
2015. július		
2015. augusztus		
2015. szeptember		
2015. október		
2015. november		
2015. december		
Összesen:		